מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות ולהבדיל בין שם עצם, שם תואר ופועל במשפט
- להבין את התפקיד של כל חלק דיבר במשפט
- לתרגל בניית משפטים תקינים עם חלקי הדיבר השונים

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – זיהוי חלקי דיבר

1. א – שם עצם
2. ג – פועל
3. ג – שם תואר
4. ב – ספר
5. ג – כותב
6. ב – ירוק

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – שמות מקומות הם שמות עצם פרטיים
2. לא נכון – שם תואר מתאר איך דבר נראה, פועל מתאר פעולה
3. נכון – תלוי בהקשר - 'אני אוכל תפוח' (פועל) או 'האוכל טעים' (שם עצם)
4. לא נכון – בעברית שם התואר בדרך כלל בא אחרי שם העצם, למשל 'בית גדול'
5. לא נכון – יש גם שמות תואר, פעלים ועוד חלקי דיבר

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. משחקת
2. ציפור
3. שחור
4. קורא
5. שמש
6. מהיר

חלק ד' – התאימו מילה לסוג שלה

- 1 – ו (שם עצם)
- 2 – א (פועל)
- 3 – ב (שם תואר)
- 4 – ה (שם עצם)
- 5 – ג (פועל)
- 6 – ד (שם תואר)

חלק ה' – בנו משפט נכון

1. הילד
2. הגדול
3. אוכל
4. תפוח

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. משפט תקין עם שלושת חלקי הדיבר, לדוגמה: 'הכלב הקטן רץ' - כלב (שם עצם), קטן (שם תואר), רץ (פועל)
2. שלושה משפטים נפרדים עם הקפה נכונה של המילה המבוקשת בכל אחד

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שם עצם מציין דבר/אדם/מקום, שם תואר מתאר אותו
- כל מילה שמציינת פעולה כמו רץ, אוכל, כותב
- משפט תקין עם שני חלקי הדיבר המבוקשים

טיפים להפעלה:

- אפשר להתחיל בזיהוי מילים מהסביבה הקרובה של התלמידים כדי להמחיש את המושגים
- מומלץ להשתמש בצבעים שונים לכל חלק דיבר כדי לעזור בזיהוי חזותי
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים ולהתמקד בזיהוי בסיסי בלבד

דף תרגול: חלקי דיבר – שם עצם, שם תואר ופועל

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

יש מילים שהן שם עצם - הן מציינות דבר, אדם או מקום. יש מילים שהן שם תואר - הן מתארות איך משהו נראה. יש מילים שהן פועל - הן מציינות מה מישהו עושה. נתרגל להבדיל ביניהן.

📖 מילון קטן:

שם עצם	מילה שמציינת אדם, חיה, דבר או מקום, כמו: ילד, כלב, שולחן
שם תואר	מילה שמתארת איך שם העצם נראה, כמו: גדול, יפה, אדום
פועל	מילה שמציינת פעולה או מצב, כמו: רץ, אוכל, ישן
חלקי דיבר	הסוגים השונים של מילים בשפה
משפט	קבוצת מילים שיש לה משמעות שלמה
נושא המשפט	על מי או על מה מדובר במשפט
תיאור	מילה שמוסיפה פרטים על שם עצם

1 חלק א' – זיהוי חלקי דיבר

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה סוג המילה 'שולחן'?

א) שם עצם ב) שם תואר ג) פועל ד) אין תשובה נכונה

2. מה סוג המילה 'רץ'?

א) שם עצם ב) שם תואר ג) פועל ד) אין תשובה נכונה

3. מה סוג המילה 'גדול'?

א) פועל ב) שם עצם ג) שם תואר ד) אין תשובה נכונה

4. בחרו את המילה שהיא שם עצם

א) יפה ב) ספר ג) קורא ד) מהר

5. בחרו את המילה שהיא פועל

א) כלב ב) אדום ג) כותב ד) קטן

6. בחרו את המילה שהיא שם תואר

א) רוקד ב) ירוק ג) עץ ד) הולך

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	שם עצם יכול להיות שם של מקום, כמו 'ירושלים'	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	פועל מתאר איך דבר נראה	☐	☐
3	המילה 'אוכל' יכולה להיות גם שם עצם וגם פועל	☐	☐
4	שם תואר תמיד בא לפני שם העצם במשפט	☐	☐
5	כל מילה בעברית היא שם עצם	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. הילדה הקטנה _____ בגן (פועל שמתאר משחק)

2. ה_____ הגדול עף בשמיים (שם עצם)

3. הכלב ה_____ נבח בלילה (שם תואר)

4. אני _____ ספר מעניין עכשיו (פועל)

5. ה_____ הצהוב זרח בשמיים (שם עצם)

6. הילד ה_____ רץ מהר מאוד (שם תואר)

4 חלק ד' – התאימו מילה לסוג שלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שולחן	___	**א.** פועל
2. רוקד	___	**ב.** שם תואר
3. יפה	___	**ג.** פועל
4. ספר	___	**ד.** שם תואר
5. כותב	___	**ה.** שם עצם
6. אדום	___	**ו.** שם עצם

5 חלק ה' – בנו משפט נכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	תפוח
☐	הילד
☐	הגדול
☐	אוכל

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט אחד שיש בו שם עצם, שם תואר ופועל. סמנו כל מילה בצבע אחר או כתבו ליד כל מילה את סוג הדיבר שלה.

2. כתבו שלושה משפטים שונים: באחד תשתמשו בשם עצם, בשני בשם תואר, בשלישי בפועל, והקיפו את המילה המתאימה בכל משפט.

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין שם עצם לשם תואר?

תנו דוגמה למילה שהיא פועל

כתבו משפט קצר עם שם עצם אחד ופועל אחד

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀